

Alþingi
Erindi nr. P 139/458
komudagur 29.11.2010

SAMKEPPNISEFTIRLITIÐ

Nefndasvið Alþingis
B.t. efnahags- og skattanefndar
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Reykjavík, 25. nóvember 2010.

Efni: Umsögn um frumvarp til laga um breyting á lögum nr. 121/1997, um ríkisábyrgðir, með síðari breytingum, 187. mál.

Með tölvupósti dags. 22. nóvember síðastliðinn fór nefndasvið Alþingis þess á leit við Samkeppniseftirlitið að stofnunin léti í té álit sitt á frumvarpi til breytinga á lögum um ríkisábyrgðir, með síðari breytingum, 187. mál (hér eftir frumvarpið).

1.

Samkvæmt frumvarpinu skal sá er nýtur ríkisábyrgðar á skuldbindingum sínum greiða ábyrgðargjald í ríkissjóð vegna þeirra skuldbindinga. Skal ábyrgðargjaldið samsvara þeirri ívilnun sem ríkisábyrgðin felur í sér. Gjaldið svarar því til þess munar sem er á þeim vöxtum sem greiddir eru og þeim vöxtum sem hefðu verið greiddir af skuldbindingum ef engrar ríkisábyrgðar nyti við.

Fram kemur í athugasemdum með frumvarpinu að það sé lagt fram ásamt tveimur öðrum sem varða sérstaklega Landsvirkjun og Orkuveitu Reykjavíkur í kjölfar ákvörðunar Eftirlitsstofnunar EFTA (ESA), dags. 8. júlí 2009, í tengslum við rannsókn stofnunarinnar á fyrirkomulagi eigendaábyrgða Landsvirkjunar og Orkuveitu Reykjavíkur.

2.

Samkeppniseftirlitið telur þá breytingu sem í frumvarpinu felst vera jákvæða. Mörg þeirra fyrirtækja sem frumvarpið hefur áhrif á eru í samkeppnisrekstri og getur munað verulega um það á samkeppnismörkuðum að njóta ríkisábyrgðar á skuldbindingum. Samkvæmt því mati sem fram kemur í greinargerð með frumvarpinu hefur ríkisábyrgð Landsvirkjunar t.a.m. fært félaginu ávinning sem samsvarar 0,45% af skuldum félagsins. Er ekki gert ráð fyrir öðru í frumvarpinu en að gjaldið verði lagt á öll fyrirtæki sem njóti ríkisábyrgðar.

Rétt er að taka fram í þessu sambandi að í frumvarpi til laga um breytingu á lögum nr. 139/2001, um stofnun sameignarfyrirtækis um Orkuveitu Reykjavíkur, með síðari breytingum er gert ráð fyrir því að ábyrgðargjald Orkuveitu Reykjavíkur leggist aðeins á samkeppnisrekstur félagsins. Önnur orkufélög hafa flest skilið á milli samkeppnisrekstrar og einkaleyfisstarfsemi. Með því er skýrt hvernig skuldir eru tilkomnar og á hvaða

skuldbindingar gjaldið skuli vera iagt. Samkeppniseftirlitið telur jafnframt að færa megi fyrir því rök að eðlilegt sé að leggja gjaldið jafnframt á þann hluta starfsemi félagsins sem nýtur einkaleyfis á meðan ekki hefur verið skilið á milli þess hluta starfseminnar og samkeppnisrekstrar enda getur staða þess síðarnefnda haft áhrif á samkeppnishlutann með ýmsum hætti. Skyldi í því samhengi miða við þá áhættu sem raunverulega er á greiðslufalli viðkomandi fyrirtækis.

Loks telur Samkeppniseftirlitið rétt að taka fram að mikilvægt er ekki verði litið á gjaldið sem greitt er fyrir ábyrgð á skuldbindingum sem arðgreiðslu sé hið opinbera eða hluti þess í hlutverki eiganda og ábyrgðaraðila. Gera skyldi sjálfstæða kröfu um arðsemi þeirra félaga sem ábyrgðar njóta.

3.

Með hliðsjón af því sem að framan greinir er það skoðun Samkeppniseftirlitsins að frumvarpið feli í sér jákvæða breytingu sem getur orðið til þess að styrkja samkeppni á þeim mörkuðum þar sem fyrirtæki starfa sem njóta ríkisábyrgðar.

Virðingarfyllst,
Samkeppniseftirlitið

Snorri Stefánsson